

<https://www.internetconsultatie.nl/instituutmijnbouwschadegroningen>

Het wetsvoorstel voorziet in een aantal maatregelen om een adequate en onafhankelijke / publiekrechtelijke afhandeling van schade en financiering hiervan te regelen.

De consultatieversie geeft op de volgende punten redetot zorg.

Uitsluiten civiele rechtsgang

Anders dan onder het huidige systeem rondom de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade wordt de optie dat kan worden teruggevallet op de civiele rechter afgeschaft. Hoewel begrip kan worden opgebracht door de motivering die erachter zit (vrees voor een onoverzichtelijke stapeling van procedures), wordt de zorg geuit dat het civiele vangnet pas echt gemist kan worden als de (Tijdelijke) Commissie Mijnbouwschade zijn bestaansrecht (bestaand uit het ruimhartig afhandelen van schadeclaims met het oog op de menselijk maat) heeft bewezen. Het nu al, zonder meer, afschaffen van de terugvaloptie op de civiele rechter komt te vroeg.

NAM wordt gevrijwaard door risico-aansprakelijkheid uit te sluiten

Het artikel van het wetsvoorstel minimaliseren van de aanswinning uit het Groningenveld dat de uitzondering die het BW maakt op de risicoaansprakelijkheid van de exploitant buiten toepassing verklaart (artikel 52f, tweede lid, Mijnbouwwet) vervalt. Dit betekent dat de exploitant vanaf het moment waarop deze wet in werking treedt een beroep kan doen op de uitzondering op de risicoaansprakelijkheid die is opgenomen in artikel 6:177 van het Burgerlijk Wetboek.

Omdat er kritische kanttekeningen zijn geplaatst bij het afschaffen van de terugvaloptie op de civiele rechter, lijkt ook deze bepaling prematuur. In het wetsvoorstel waarmee de winningsplicht voor de NAM zal worden vastgelegd is uitgelegd dat en waarom er gronden zijn om de risico-aansprakelijkheid overeind te houden. Het Rijk denkt via een systeem van heffingen het zelfde resultaat denk te kunnen bereiken mag het Rijk vinden, maar het lijkt een risicovolle weg.

In elk geval moet voorkomen worden dat gedupeerden met schade de dupe gaan worden van geldgebrek bij in dat geval de overheid!

Menselijk maat is niet geborgd

Nergens in het wetsvoorstel, niet in de tekst en niet eens in de toelichting wordt het uitgangspunt vastgelegd dat ten grondslag lag aan het instellen van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade: het ruimhartig afhandelen van schadeclaims met het oog op de menselijke maat. De enige zin die er aan gewijd is dat: "met afhandeling van aanvragen om vergoeding van schade door het Instituut Mijnbouwschade Groningen [...] naar verwachting meer ruimte [is] voor de menselijk maat. Een opdracht hiertoe wordt niet gegeven, laat staan dat het wetsvoorstel daar waarborgen voor vastlegt.

Zo ontbreekt in het wetsvoorstel de opdracht die de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade wél kreeg dat gestreefd moet worden naar uitkomst die redelijk en billijk zijn. Ook andere elementen uit het tijdelijke systeem, zoals de van tevoren vastgelegde schadevergoedingsbedragen waar gedupeerde aanspraak op kunnen maken en het fenomeen van de zaakbegeleider komen in het wetsvoorstel niet terug. Gevreesd wordt dat op deze manier de NAM ingewisseld gaat worden door een nieuwe grote tegenspeler in de vorm van dit keer een overheidsorgaan. Er moet in de wet geborgd worden dat de Commissie Mijnbouwschade daadwerkelijk andersom zal gaan met het afhandelen van claims.

Het toepasselijk zijn van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de rechtsbescherming door de bestuursrechter worden wat dat betreft niet als voldoende beschouwd, juist omdat het bestuursrecht er mede op in is gericht dat de overheid binnen de toebedeelde bevoegdheid nu eenmaal beoordelingsvrijheid moet hebben om knopen door te hakken.

Uitbreiding takenpakket Instituut t.o.v. Tijdelijke Commissie

De voorgaande twee punten klemmen te meer dat het takenpakket van het Instituut enorm is uitgebreid. Ook claims van overheden en industrie, maar ook vorderingen die verband houden met de waardedaling van woningen worden bij het Instituut onder gebracht. Zonder waarborgen als hiervoor bedoeld en zonder terugvaloptie als hiervoor bedoeld, roept dit bezorgdheid op.

Mogelijkheid om rechtsvragen door middel van prejudiciële vragen voor te leggen aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit instrument wordt positief gededuid.

Uitbreiding reikwijdte van het bewijsvermoeden (artikel 6:177a van het Burgerlijk Wetboek) tot de gasopslag bij Norg

Dit element wordt positiefgeëvalueerd.

Aanpassingen aan Awb-systeem

De aanpassing van het Awb-systeem om gedupeerden tegemoet te komen door bijvoorbeeld een latere bezwaartermijn wordt positief geëvalueerd. Voorgesteld wordt om deze uitzonderingen te verbreden, bijvoorbeeld naar het systeem van het buiten behandeling stellen van aanvragen wegens het ontbreken van gegevens. Hierover is nu niets geregeld met als risico dat als iemand iets vergeet aan te leveren en een termijn mist om de gegevens alsnog aan te leveren de aanvraag buiten behandeling gesteld zou kunnen worden. Dit wordt niet acceptabel gevonden.